

23 . Grădiștea de Munte | Comuna: Orăștioara de Sus | Județ: Hunedoara |

Punct: Dealul Grădiștii | Anul: 2010

Anul: 2010

Cod RAN: 90397.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: descoperire izolată, amenajare/construcție, necropolă

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Cristina Bodó, Gelu Florea, Gabriela Gheorghiu, Eugen Iaroslavschi, Răzvan Mateescu, Luca Paul Pupeză, Liliana Suciu

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Raport

În anul 2010 campania arheologică de la Grădiștea de Munte a vizat continuarea cercetării în două puncte importante ale sitului. Primul este reprezentat de terasa a III-a, după cum este cunoscută în literatura de specialitate, aflată în interiorul fortificației. Al doilea punct, numit convențional Căprăreața II, se află în cartierul civil de E al Sarmizegetusei Regia.

Cercetările arheologice sistematice în cetate au început în perioada interbelică, prin sondajele efectuate de D. M. Teodorescu, și au continuat prin săpăturile din anii '50. În perioada recentă investigațiile arheologice s-au derulat în conformitate cu un plan care are în vedere terasele menționate pentru a clarifica problemele de stratigrafie, atât pentru faza dacică de locuire/amenajare a cetății, cât și pentru cea romană.

În cetate a fost trasată SI/2010, dispusă în marginea estică a terasei a III-a și orientată N - S. Ea a avut o lungime de 15,5 m și o lățime de 2 m. Totodată a fost finalizată cercetarea în SI/2009 care a măsurat 21 m lungime și 2 m lățime. În secțiunile trasate a fost observată următoarea stratigrafie generală (de sus în jos): strat vegetal, un nivel roman, un strat de pământ brun-cenușiu cu sfărâmatură de micașist, stânca nativă, îndreptată pe unele porțiuni.

Complexele lipsesc, dar situația este similară altor zone din perimetrul cetății, unde au fost identificate de-a lungul vremii foarte puține complexe. Lucrările de nivelare romane au afectat construcțiile dacice și, probabil, militarii care au stat pentru o vreme aici după anul 106 p.Chr. au dezafectat la plecare toate edificiile. Atât faza dacică, cât și cea romană sunt reprezentate prin piesele descoperite: materiale de construcție, numeroase fragmente ceramice, obiecte din fier și din bronz etc.

În zona Căprăreața, cercetările au fost reluate în anul 2008 prin deschiderea unor secțiuni pe o terasă din vecinătatea locului atelierului metalurgic cercetat și publicat în anii '70, noul punct fiind denumit Căprăreața II. Pe teren erau vizibile trei „mobile” aproximativ circulare cu un diametru cuprins între 14-25 m, iar cercetările din 2008 - 2009 au vizat-o pe cea dispusă în marginea vestică a terasei. Aici au fost găsite resturile unei construcții de mari dimensiuni, al cărei plan nu a fost stabilit, încă, în întregime.

În anul 2010 a fost extinsă suprafața SPIII/2009 cu 2 m spre V și cu 0,5 m spre N, rezultând o suprafață notată SPI/2010 cu o lungime de 9 m și o lățime de 4,5 m. Extinderile au avut rolul de a verifica dacă șirurile de gropi de stâlpi cu lespezi la bază, descoperite în anii interiori și care țin de construcția de mari dimensiuni, continuă și în direcțiile amintite. Profilul sudic din SPI/2010 a prezentat următoarea stratigrafie (de sus în jos): strat vegetal, nivel de pământ brun, strat de dărâmatură (pe cca. 2 m din lungimea profilului), strat de pământ galben amestecat cu pietre, strat de pământ maroniu cu pigmentație de cărbune, strat de pământ galben amestecat cu pietre, lut galben (sterilul), stânca nativă. S-a confirmat, astfel, că terasa a fost

locuită în două etape. În cea mai veche dintre ele dacii au nivelat terenul (stratul nr. 6), iar faza de locuire propriu-zisă este reprezentată stratigrafic prin nivelul de pământ maroniu cu pigmentație de cărbune. Ulterior, dacii au nivelat din nou terasa (stratul de pământ galben amestecat cu pietre nr. 4) și au ridicat o construcție de mari dimensiuni. Planul său includea cel puțin 9 stâlpi de lemn cu un diametru de 40 cm și dispuși în trei șiruri. La baza stâlpilor se aflau lespezi mari din micașist. Pereții dărâmați acopereau o suprafață de cca. 20 m. Planul construcției este, încă, incert, existând posibilitatea ca șirurile de stâlpi să continue spre S. Inventarul său cuprindea numeroase fragmente de la vase ceramice, aproape toate reîntregibile, piese de fier, bronz, plumb și din lut.

Pe aceeași terasă de la Căprăreța II a fost deschisă o nouă suprafață, SPIV/2010, la 2,5 m de SI/2009 și perpendiculară pe ea. SP IV/2010, cu o lungime de 7,5 m și o lățime de 5 m, suprapune parțial a doua dintre cele trei „movile” existente în acest punct. Cercetarea nu a fost finalizată, adâncimea la care s-a ajuns în această campanie fiind de 0, 40-0,45 m. Aici au apărut două dintre laturile unei construcții patrulateră. Ambele laturi intrau în profil, astfel că dimensiunile lor (una de 4 lungime, cealaltă de 2 m) vor fi determinate precis doar în campania viitoare. Laturile amintite, marcate prin șiruri de pietre, mărgineau o suprafață pe care a fost descoperită o cantitate impresionantă de ceramică. De remarcat că pe multe dintre fragmentele ceramice sunt vizibile semne grafice incizate după ardere.

Materialele arheologice au intrat în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Pentru valorificarea informațiilor arheologice, mai vechi sau rezultate în urma cercetărilor recente, a continuat înregistrarea unor puncte topografice de referință pentru sit, prin lucrarea Servicii informatice și de cartografie digitală – Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia.

Informații suplimentare online

[Raportul 4530 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
